

د افغانستان اسلامي جمهوریت
د پوهني وزارت
د ننګرهار ولايت د پوهني رياست
د بهسودو د پوهني امریت
مقام خان لېسه

د لسم ټولګي لپاره د کمپیوټر مضمون سوال او ځواب

Ketabton.com

ترتیب او برابرول : بهادر زمان (منیب)

✓ کمپیوتر څه شی دی او له کومې کلیمې څخه اخیستل شوی دی؟

✓ کمپیوتر د compute له کلیمې څخه اخیستل شوی معنا یې شمېرنه ده، په اصطلاح کې هغه برېښناييز ماشين دی چې پروگرام منونکی وي او منطیقي او ریاضي اجرات ترسره کړي.

✓ کمپیوتر په ورځني ژوند کې څه رول لري؟ په لنډه توګه یې ولیکي؟

✓ نن ورځ کمپیوتر د ژوند په بیلابېلو اړخونو کې زیات رول لري، لکه روغتیا، پوهنه، تجارت، صنعت، کورونو او داسې نور..

✓ په کور کې کمپیوتر د څه لپاره کارول کېږي؟

✓ نن ورځ زیات وګړي په کورونو کې هم کمپیوتر کاروي، لکه د مالي چارو تنظیم، انټرنیټ استعمالو، لوبې کول، مطالبو لیکل، او داسې نور.

✓ په سوداګرۍ او سوداګریز و مؤسسو کې د کمپیوتر د رول په اړه څو کرښې ولیکئ؟

✓ نن ورځ په سوداګرۍ کې هم د کمپیوتر څخه استفاده کېږي لکه: د کمپنۍ

سمبالنټ، اړیکي ټینګول، انلاین د خپلو توکو او محصولاتو خرڅول او داسې نور..

✓ د هغه دوه ډوله کمپیوټري سیستمونو نوم واخلې چې په لویو مارکیټونو کې ترې ګټه

اخیستل کېږي؟

✓ د POS او EPOS سیستمونه دي چې په لویو مارکیټونو کې ترې ګټه اخیستل کېږي.

✓ لېږې زده کړیز (Distance Learning) سیستم د زده کړې په بهیر کې کوم بدلونونه

منځ ته راوړي دي؟

✓ لېږې زدکړیز سیستم د انټرنیټ له لارې په انلاین زده کړو کې اسانتیا رامنځ ته کړې، په

ټوله نړۍ کې میلیونونه زده کوونکي ددې سیستم له لارې په زده کړو بوخت دي.

✓ په روغتیايي سازمانونو کې له کمپیوتر څخه ګټه اخیستل څه ارزښت لري؟ توضیح یې

کړئ؟

✓ نن کمپیوتر په روغتیايي مؤسسو کې هم په پراخه کچه استعمالیږي لکه د ناروغانو د ځانګړتیاوو په ثبت، تشخیصي الاتو په کنټرول، طبي څېړنو، انټرنېټ خدمات، حاضرۍ کنټرولول او داسې نور..

✓ د کمپیوتر د خونديتوب په اړه څو کرښې ولیکۍ؟

✓ د دولتونو او سازمانونو د قوانینو ترڅنګ باید هر کمپیوتر د امنیت د ساتلو لپاره له لاندې لارو څخه استفاده وکړي:

اول: پاسورډ لګول دوهم: اور دېوال استعمالول. درېم: جاسوسی ضد سافټویر استعمالول. څلورم: ویروس ضد سافټویرونه انسټالول. پنځم: کمپیوتر خونې ته پام کول.

✓ د کمپیوترې ګواښونو نومونه واخلۍ؟

✓ ۱: د نورو د کمپیوترونو حریم باندې یرغل. ۲: وړاندوونکي پروګرامونه. ۳: ویروسونه.

✓ د کمپیوترې یرغلګرو په اړه لنډر توضیحات ورکړۍ؟

✓ هغه کاروونکي چې د نورو د کمپیوترونو حریم ته د خپلو مهارتونو په اساس ورننوځي او د هغوی معلومات غلا کوي کمپیوترې یرغل بلل کېږي.

✓ وړاندوونکي پروګرامونه څرنگه پروګرامونه دي؟

✓ له هغو پروګرامونو څخه عبارت دي چې د کمپیوتر په حافظه کې ځای پر ځای کوي او په کمپیوتر کې د ټولو معلوماتو نظم له منځه وړي.

✓ کمپیوترې وېروس څه شی دی؟

✓ له هغو وړو پروګرامونو څخه عبارت دي چې ځانونه دنورو پروګرامونو پورې نښلوي او په کمپیوتر کې پراته معلومات زیانمن کوي او یا یې له منځه وړي.

✓ و پروسونه په کمپیوترونو کې کومې وړانې رامنځ ته کوي؟ د دا ډول څو وړانې نومونه

واخلي؟

✓ ۱: عامل سیستم فلج کول. ۲: له ډیریونو معلومات حذف کول. ۳: د فایلونو نوم بدلول.

۴: هارډویر غیر معمول کارول. ۵: سیستم په خپل سر بندېدل او چالانېدل.

✓ د کمپیوټر د نامناسبې کارونې په پایله کې د جسمي او رواني عوارضو په اړه لنډي

توضیحات ورکړئ؟

✓ که کمپیوټر له حده ډېر وکارول شي جسمي او روحي نارغی رامنځ ته کوي، لکه عصبي

فشار، هډوکو درد، د عضلاتو درد او داسې نور.

✓ په کمپیوټر کې زېرمه څه ارزښت لري؟

✓ زېرمه د کمپیوټر د مهمو برخو څخه گڼل کېږي، د اطلاعاتو، ډیټا، پروگرامونو او لابنسونو

د زېرمه کولو لپاره استعمالېږي.

✓ آیا د اصلي زېرمې د نشتوالي په صورت کې کمپیوټر د معلوماتو د پروسس کولو وړتیا

لري؟

✓ د اصلي زېرمې د نشتوالي په صورت کې د معلوماتو د پروسس وړتیا نه لري.

✓ اصلي زېرمه په څو ډوله ده او توپیر یې په څه کې د دی؟ توضیح یې کړی.

✓ دوه ډوله ده: ۱- Ram ۲: Rom فرق یې دا دي چې رم معلومات په موقتي ډول

ذخیره کوي د برېښنا د پرې کېدو سره له منځه ځي خو روم بیا ددی خلاف دی معلومات د

برېښنا د پرې کېدو په صورت کې له منځه نه ځي.

✓ مرستندویه حافظه څرنگه حافظه ده؟ په لنډه توگه یې شرحه کړئ.

✓ داسې حافظه ده چې معلومات پکې په دایمي ډول زېرمه کېږي لکه فلش، هارډډ

ډیسک، سي ډي او داسې نور...

✓ د اصلي او مرستندویه زېرمې تر منځ توپیر څه دی؟

✓ په اصلي زېرمه کې معلومات د تغیر وړ نه دی خو په مرستندویه زېرمه کې معلومات د تغیر وړ دي.

✓ د اصلي زېرمې په شتون کې ولې له مرستندویه زېرمې څخه کار اخلو؟

✓ ځکه اصلي زېرمې حجم کم وی ظرفیت زیات نه لري خو د مرستندویه زېرمې چکټیا کمه وي خو حجم یې زیات وي.

✓ څو ډوله مرستندویه زېرمه پیژنی؟ نومونه یې واخلئ.

✓ ۱: سي ډي ۲: فلاپی ډیسک ۳: هارد ډسک ۴: فلش.

✓ مرکزي پروسس کوونکی (CPU) څه شی ده؟

✓ مرکزي پروسس کوونکی واحد د معلوماتو د پروسس اصلي چاره په غاړه لري ،د کمپیوټر مغز گڼل کیږي.

✓ مرکزي پروسس کوونکی د کومو واحدونو درلودونکی دی؟

✓ د محاسبې او منطق، او کنټرول واحدونو درلودونکی دی.

✓ مرکزي پروسس کوونکی په کمپیوټر کې څه اهمیت لري؟

✓ مرکزي پروسس کوونکی زیات اهمیت لري که چېرې دا واحد موجود نه وی کمپیوټر پروسس نه شي کولای.

✓ د Start مینو په کمپیوټر کې څه رول لري؟

✓ د ستارټ مینو په مرسته مور کولای شو دېرې چارې په اسانۍ سره ترسره کړو، لکه کمپیوټر بندول او چالانول، ټول پروگرامونه خلاصول، او داسې نور..

✓ د Start مینو د انتخابونو (option) نومونه واخلئ.

✓ All programs , My documents, My computer, control panel او داسې نور...

✓ په Start مینو کې د Search او Run دندې بیان کړئ.

✓ Search د لتون او د يو څه د لتولو لپاره استعماليري، Run بيا د پروگرامونو د خلاصولو لپاره کارول کيږي.

✓ اکونټ څه شی دی؟

✓ هغه حساب ته ويل کيږی چې دهغي په واسطه کمپيوټر ته ننوځو.

✓ اکونټ په څو برخو وېشل شوی دی؟ نومونه يې واخلئ.

✓ په درې ډوله ویشل شوي دي:

۱: Administrator Account (مدیریت حساب)

۲: میلمه حساب (Guest Account)

۳: محدود حساب (Limited Account)

✓ د مدیریت اکونټ (Administrator) او محدود اکونټ ترمنځ څه توپیر دی؟

✓ مدیریت اکونټ کولای شي سافتویرونه انسټال کړي او نور اساسي تغیرات په کمپيوټر کې راولي خو محدود اکونټ یواځې خپل پاسورډ بدلولای شي نور هېڅ نه شي کولای.

✓ د فارمټ مینو د ورد پروگرام په کومه پټه کې موقعیت لري؟

✓ د وسایلو په پټه کې موقعیت لري.

✓ له فارمټ مینو څخه په کومو ځایونو کې گټه اخیستل کيږي؟

✓ د فونټونو د تغیر، رنگونو تغیر، لیک اندازه او نورو ځایونو کې استعماليري.

✓ خط کش په ورد پروگرام کې څه ارزښت لري؟

✓ د ورد پروگرام د اسنادو د چټک فارمټ لپاره استعماليري، پانې د اندازه کولو لپاره هم استعماليري.

✓ د یوه متن د انتخابولو دوي بېلې لارې ووايست؟

✓ ۱: د شارټ کټ له لارې (shift+arrow keys) ۲: د موس د کرسر له لارې

- ✓ د متن د کاپي کولو بېلا بېلو لارو نومونه واخلې؟
- ✓ شارکت له لارې (ctrl+c) او د فارمت مینو له لارې.
- ✓ د past او past spacial ترمنځ څه توپیر دی؟
- ✓ Past او past spacial سره ورته دندې لري کله چې متن کاپي شي په کلیپ بورډ کې ساتل کېږي موقت وخت لپاره پیسټ هر څه د اصلي په څېر راوړي خو پیسټ سپیشل بیا ځینې ځانګړی افشونه لري.
- ✓ د کاپي او Cut ترمنځ توپیر څه شی دی؟
- ✓ کاپي کولو سره فایل په اصل ځای کې پاتې کېږي خو د کټ سره متن د اصلي ځای څخه ختمیږي.
- ✓ Office Clipboard څه شی دی؟
- ✓ کلیپبورډ کاپي یا کټ متن د موقت وخت لپاره ساتي.
- ✓ په فارمت مینو کې د دريو مهمو کمانډونو نومونه واخلې؟
- ✓ بولد، ایټالیک، انډرلین او داسې نور..
- ✓ د لیک د ډول، د لیک د سبک، د لیک د رنگ د ټاکلو د بېلابېلو لارو نومونه واخلې.
- ✓ Fonts, Font color, text highlight color
- ✓ د لیک د پنډولو لپاره له کوم کمانډ څخه کار اخلو؟
- ✓ له بولد کمانډ څخه (ctrl+B)
- ✓ متن څرنگه متمایل کوي؟
- ✓ تر متن لاندې د کرښې د کښلو لپاره له کوم کمانډ څخه ګټه اخلو؟
- ✓ له Underline کمانډ څخه.
- ✓ انټرنیټ څه شی دی؟ د هغه یو غوره والی بیان کړئ؟
- ✓ انټرنیټ په نړۍ کې د کمپیوټرونو ترټولو لویه شبکه ده چې په میلیونونو کمپیوټرونه یې

سره نښلولي دي.

✓ انټرنېټ په نني ژوند كې څه ارزښت لري؟

✓ انټرنېټ ټوله نړۍ د يو كلي په څېر كړې ده په نني ژوند كې انټرنېټ د خپل ارزښت له مخې ډېر مهم رول لوبوي.

✓ وېب يا WWW تعريف كړئ؟

✓ نړيوال وېب يا جال world wide web د برېښنايزو اسنادو يوه ټولگه ده چې د غڼې د جال په څېر يو بل پسې نښتي دي، دغه اسناد په قوي كمپيوټرونو كې ساتل كيږي چې سرور ورته وايي.

✓ له انټرنېټ سره د نښلېدو د اړينو وسايلو نومونه واخلي؟

✓ ۱: د موډيم له لارې كه internal وي او كه External ۲: UTP ډوله كييل،

۳: او د شبكې د كار ډله لارې.

Thank you for reading

Find more e-books and articles on Ketabton - your multilingual digital library.

www.ketabton.com

Ketabton - Pashto, Farsi, Arabic & English